

**EKOEFEKTYWNE
Z MYŚLĄ O MIESZKAŃCACH POMORZA**

INWESTYCJE TERMOMODERNIZACYJNE Z FUNDUSZY EUROPEJSKICH
W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM

**Punkt
Informacyjny**
Fundusze Europejskie

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

SPIS TREŚCI:

- Efektywność energetyczna jako element polityki Unii Europejskiej..... 6
- Efektywność energetyczna w Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego.....7
- Termomodernizacja wspierana ze środków UE w województwie pomorskim w latach 2007–2013 8
- „Termomodernizację trzeba zrobić dobrze, dzięki temu są oszczędności” – wywiad.....18
- Termomodernizacja w nowej perspektywie 2014–2020.....20

Szanowni Państwo

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Jednym z większych wyzwań związanych z dalszym rozwojem naszego regionu jest bardziej efektywne i racjonalne wykorzystywanie energii, dzięki czemu można będzie zmniejszyć koszty ponoszone przez przedsiębiorstwa i mieszkańców. Wraz z rozwojem gospodarczym następuje stały wzrost zapotrzebowania na energię. Obszarem charakteryzującym się wysoką energochłonnością, w którym możliwe są jednak znaczne oszczędności, jest budownictwo. Biorąc pod uwagę fakt, iż straty ciepła w budynkach mogą być bardzo duże, widać wyraźnie ekonomiczny potencjał, jaki tkwi w działaniach termomodernizacyjnych.

Termomodernizacja budynków jest na ogół opłacalna, ale wymaga poniesienia na wstępie znacznych kosztów, dlatego wielu właścicieli nieruchomości nie może sobie na nią pozwolić bez wsparcia finansowego. Warto zaznaczyć, że w latach 2007–2013 z Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego udało nam się sfinansować 41 projektów termomodernizacyjnych o łącznej wartości ponad 160 mln zł. Po środki unijne sięgnęły głównie samorządy lokalne, ale ostatecznymi beneficjentami Programu stały się osoby korzystające z modernizowanych obiektów.

Dzięki dotacjom przebudowaliśmy infrastrukturę ponad 180 budynków użyteczności publicznej, w tym 10 placówek ochrony zdrowia oraz 113 szkół i przedszkoli. Ponadto udzieliśmy wsparcia spółdzielniom i wspólnotom mieszkaniowym z inicjatywy JESSICA. W sumie, dzięki preferencyjnym pożyczkom, w prawie 70 budynkach, w których mieszka ponad 3000 lokatorów, poprawił się komfort zamieszkiwania i zmniejszyły się opłaty za energię. W perspektywie 2007–2013 zrealizowaliśmy również trzy duże inwestycje w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, które objęły m.in. siedem szpitali naszego województwa.

Wszystkie te działania przyniosły przede wszystkim wymierne oszczędności finansowe, ponieważ zmniejszyły się straty ciepła, a co za tym idzie koszty ponoszone na ogrzewanie. Dzięki wyremontowanym elewacjom poszczególnych obiektów poprawiła się estetyka przestrzeni publicznej. W szerszym ujęciu dzięki termomodernizacji nastąpiło także ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery, a poprawa stanu powietrza i ogólnie środowiska naturalnego ma oczywiście korzystny wpływ na życie i zdrowie mieszkańców regionu.

Przed nami nowa perspektywa na lata 2014–2020, w której przy udziale funduszy europejskich wspierać będziemy m.in. projekty związane z wysokoefektywną zmianą energetyczną poprzez tzw. „głębką” termomodernizację, stosowanie odnawialnych źródeł energii, rozwój sieci ciepłowniczych oraz systemów inteligentnego zarządzania energią. Realizacja tych przedsięwzięć przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego oraz wzmocnienia wizerunku województwa pomorskiego wśród potencjalnych inwestorów jako miejsca, w którym dba się o mieszkańców oraz skutecznie wykorzystywane są szanse, jakie stwarza Unia Europejska.

W publikacji, którą mam przyjemność oddać w Państwa ręce, pragniemy przedstawić efekty dotychczasowych inwestycji termomodernizacyjnych na Pomorzu oraz w zarysie zaprezentować nasze zamierzenia na najbliższe lata.

Mieczysław Struk

Marszałek Województwa Pomorskiego

modernizacja lub wymiana systemu grzewczego

urządzenia wykorzystujące energię ze źródeł odnawialnych, np. kolektory słoneczne, panele fotowoltaiczne lub pompy ciepła

energooszczędne oświetlenie

usprawnienie systemu wytwarzania i zaopatrzenia w ciepłą wodę użytkową oraz zainstalowanie urządzeń zmniejszających zużycie wody

zwiększenie świadomości użytkowników

izolacja piwnic i fundamentów

inteligentne systemy monitorowania i zarządzania energią

ocieplenie ścian zewnętrznych, podłóg, stropów i dachów

liczniki zużycia energii

mechanizmy odzysku ciepła

nowoczesne systemy wentylacji i klimatyzacji

wymiana okien i drzwi zewnętrznych

Efektywność energetyczna jako element polityki Unii Europejskiej

W opublikowanej 3 marca 2010 roku „Strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu – Europa 2020” przedstawiony został nowy, długookresowy program rozwoju społeczno-gospodarczego Unii Europejskiej.

Dokument ten podkreśla potrzebę wspólnego działania państw członkowskich na rzecz wychodzenia z kryzysu oraz wdrażania reform odpowiadających na problemy związane z globalizacją, starzeniem się społeczeństw, czy rosnącą potrzebą racjonalnego wykorzystywania zasobów. Realizacja strategii ma przede wszystkim przyczynić się do zwiększenia innowacyjności poprzez poprawę warunków do prowadzenia działalności badawczo-rozwojowej, ograniczenia ubóstwa dzięki tworzeniu nowych miejsc pracy, a także zapewnienia zrównoważonego rozwoju w warunkach wydajnej, niskoemisyjnej i efektywnej gospodarki.

Podstawowymi instrumentami do osiągnięcia powyższych celów są przygotowane przez Komisję Europejską inicjatywy przewodnie. Jedną z nich jest inicjatywa „Europa efektywnie korzystająca z zasobów”, która wspiera zmiany w kierunku gospodarki niskoemisyjnej i mniej energochłonnej, opartej na nowoczesnych technologiach, korzystającej z zasobów w sposób efektywny i zrównoważony oraz uwzględniającej potrzebę ograniczenia jej negatywnego wpływu na środowisko.

W związku z powyższym na poziomie całej Unii Europejskiej w perspektywie do roku 2020 wyznaczone zostały trzy nadrzędne cele polityki energetycznej (tzw. pakiet 3 x 20%):

1. zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych o przynajmniej 20% w porównaniu do poziomu z 1990 r.,
2. osiągnięcie poziomu 20% energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
3. zwiększenie efektywności energetycznej o 20%.

Efektywność energetyczna w Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego

Uchwalona przez Sejmik Województwa Pomorskiego dnia 24 września 2012 roku „Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020” (SRWP 2020) wyznacza priorytety i kierunki działań, które mają zapewnić spójny rozwój naszego regionu.

W ramach celu strategicznego Atrakcyjna Przestrzeń wsparcie skierowane zostanie m.in. na przedsięwzięcia z zakresu efektywności energetycznej (Działanie 3.2.1.). Oczekiwane efekty tej interwencji to w szczególności:

- wyższe bezpieczeństwo energetyczne i większa niezawodność dostaw energii,
- wyższa efektywność energetyczna w zakresie produkcji, przesyłu energii oraz jej wykorzystania (głównie w sektorze mieszkaniowym i publicznym),
- większy poziom wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- niższe koszty korzystania z energii,
- ograniczenie niekorzystnych oddziaływań energetyki na jakość powietrza.

Dokumentem realizującym Strategię Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 w zakresie energetyki i środowiska jest Regionalny Program Strategiczny (RPS) „Ekoefektywne Pomorze”, przyjęty przez Zarząd Województwa Pomorskiego dnia 8 sierpnia 2013 roku.

Celem głównym tego programu jest bardziej efektywne gospodarowanie zasobami sprzyjające rozwojowi niskoemisyjnej gospodarki, wzrostowi bezpieczeństwa energetycznego i poprawie stanu środowiska.

Cel szczegółowy 1:

Bezpieczeństwo energetyczne i poprawa efektywności energetycznej

Priorytet 1.2.:

Poprawa efektywności energetycznej

Działanie 1.2.1.:

Poprawa efektywności energetycznej i poszanowania energii w budownictwie mieszkaniowym, budynkach i obiektach użyteczności publicznej oraz w sektorze przedsiębiorstw

Typy przedsięwzięć w ramach Działania 1.2.1.:

- przedsięwzięcia termomodernizacyjne w budynkach mieszkalnych oraz w budynkach i obiektach użyteczności publicznej,
- przedsięwzięcia mające na celu poprawę efektywności energetycznej (inne niż działania termomodernizacyjne) w budynkach i obiektach użyteczności publicznej oraz w małych i średnich przedsiębiorstwach.

Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2007–2013

Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2007–2013 (RPO WP 2007–2013) określał cele i sposoby realizacji strategii rozwoju województwa w poprzedniej perspektywie finansowej Unii Europejskiej. Jego głównym celem była poprawa konkurencyjności i innowacyjności gospodarczej, atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej, dostępności transportowej oraz aktywności społecznej mieszkańców regionu przy zrównoważonym wykorzystaniu istniejącego potencjału naszego województwa i poszanowaniu zasobów przyrodniczych.

W ramach Osi Priorytetowej 5.: Środowisko i energetyka przyjazna środowisku oraz Działania 5.5: Infrastruktura energetyczna i poszanowanie energii zrealizowane zostały m.in. inwestycje mające na celu rozwój i modernizację systemów infrastruktury ciepłej, przyczyniające się do zwiększenia sprawności wytwarzania energii oraz zmniejszenia strat przy jej dystrybucji. Oczekiwane były przede wszystkim projekty kompleksowe, połączone z przebudową źródeł wytwarzania energii, w tym wykorzystujące odnawialne źródła energii.

Ponadto w Działaniu 5.5 umożliwiona została również kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej wraz z przebudową źródeł energii. W tym zakresie preferencję posiadały projekty dotyczące obiektów związanych z ochroną zdrowia i edukacją.

Źródło finansowania RPO WP 2007–2013 stanowiły środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz towarzyszące im współfinansowanie krajowe.

Alokacja finansowa na działanie ogółem:

33 905 092 EUR

Wkład ze środków unijnych: 25 326 751 EUR

Termomodernizacja obiektów dydaktyczno-badawczych Politechniki Gdańskiej i Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku

Nazwa beneficjenta: Politechnika Gdańska

Partner projektu: Uniwersytet Gdański

Okres realizacji projektu: 2010–2012

Całkowita wartość realizacji projektu: 4 626 578,56 PLN

w tym kwota współfinansowania z EFRR: 2 784 437,42 PLN

Powierzchnia objęta termomodernizacją: 4314,67 m²

Ilość zaoszczędzonej energii: 1178,60 MWh/rok

Projekt dotyczył termomodernizacji dwóch obiektów największych pomorskich uczelni:

1. Politechniki Gdańskiej – budynek Wydziału Elektrotechniki i Automatyki,
2. Uniwersytetu Gdańskiego – budynek A Stacji Biologicznej.

W obu budynkach ocieplono ściany zewnętrzne, dachy i stropodachy, wymieniono drzwi i stolarkę okienną oraz zmodernizowano systemy instalacji grzewczych. Dodatkowo w budynku Stacji Biologicznej zainstalowany został system wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła.

Projekt jest elementem całościowego programu, który przewiduje termomodernizację wszystkich obiektów Politechniki Gdańskiej i Uniwersytetu Gdańskiego. Program ten zakłada realizację szeregu inwestycji, które zmniejszą zapotrzebowanie budynków uczelnianych na energię cieplną.

Kompleksowa termomodernizacja Akwarium Gdynińskiego w Gdyni

Nazwa beneficjenta: Morski Instytut Rybacki - Państwowy Instytut Badawczy

Okres realizacji projektu: 2012–2013

Całkowita wartość realizacji projektu: 3 204 113,30 PLN

w tym kwota współfinansowania z EFRR: 1 087 860,47 PLN

Powierzchnia objęta termomodernizacją: 5475,00 m²

Ilość zaoszczędzonej energii: 542,00 MWh/rok

Prace budowlano-montażowe w Akwarium Gdynińskim objęły ocieplenie dachu budynku, wymianę stolarki okiennej oraz montaż kolektorów słonecznych. Zastosowano tutaj także nowoczesne technologie, m.in. energooszczędny system wentylacji (klimatyzacja z odzyskiem ciepła) oraz profesjonalną automatykę sterującą urządzeniami i szybko reagującą na zmiany temperatury zewnętrznej.

Termomodernizacja budynków Wojewódzkiego Zespołu Reumatologicznego im. dr Jadwigi Titz-Kosko w Sopocie

Nazwa beneficjenta: Wojewódzki Zespół Reumatologiczny w Sopocie
Okres realizacji projektu: 2009–2014
Całkowita wartość realizacji projektu: 3 685 354,42 PLN
w tym kwota współfinansowania z EFRR: 2 421 771,54 PLN
Powierzchnia objęta termomodernizacją: 4973,30 m²
Ilość zaoszczędzonej energii: 1437,95 MWh/rok

Zaplanowane działania zrealizowane zostały w pięciu budynkach Wojewódzkiego Zespołu Reumatologicznego w Sopocie:

1. Oddziale Rehabilitacji,
2. Oddziale Reumatologicznym,
3. Przychodni Specjalistycznej Pawilon I,
4. Przychodni Specjalistycznej Pawilon II,
5. łączniku między Zakładem Balneologicznym a Pawilonem II.

W poszczególnych obiektach przeprowadzono m.in.: docieplenie ścian, remont dachów, termoizolację piwnic, wymianę przewodów instalacji grzewczej wraz z jej regulacją oraz montaż kanałów wentylacyjnych.

Termomodernizacja Miejskich Przedszkoli Publicznych w Starogardzie Gdańskim

Nazwa beneficjenta: Gmina Miejska Starogard Gdański
Okres realizacji projektu: 2010–2011
Całkowita wartość realizacji projektu: 1 673 806,38 PLN
w tym kwota współfinansowania z EFRR: 836 903,19 PLN
Powierzchnia objęta termomodernizacją: 7618,28 m²
Ilość zaoszczędzonej energii: 844,68 MWh/rok

Przeprowadzone prace miały na celu termomodernizację wszystkich siedmiu Miejskich Przedszkoli Publicznych w Starogardzie Gdańskim (MPP Nr 2, MPP Nr 3, MPP Nr 4, MPP Nr 5, MPP Nr 6, MPP Nr 8 i MPP Nr 10). Projektem objęto m.in. docieplenie ścian zewnętrznych budynków i stropodachów, wymianę okien i drzwi, a także modernizację instalacji centralnego ogrzewania oraz ciepłej wody użytkowej.

Szanujemy energię. Kompleksowa termomodernizacja bazy dydaktycznej placówek oświatowych Powiatu Bytowskiego

Nazwa beneficjenta: Powiat Bytowski
Okres realizacji projektu: 2012–2013
Całkowita wartość realizacji projektu: 3 219 282,19 PLN
w tym kwota współfinansowania z EFRR: 2 237 753,61 PLN
Powierzchnia objęta termomodernizacją: 8077,23 m²
Ilość zaoszczędzonej energii: 811,39 MWh/rok

Przedmiot projektu stanowiły inwestycje termomodernizacyjne w placówkach oświatowych na terenie powiatu bytowskiego:

1. Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Dzieci Europy w Bytowie,
2. Zespole Szkół Rolniczego Centrum Kształcenia Ustawicznego w Łodzierzy (gm. Miastko),
3. Powiatowym Młodzieżowym Domu Kultury i warsztatach szkolnych Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Miastku.

W wspomnianych obiektach ocieplono ściany zewnętrzne i pokrycia dachów, wymieniono okna i drzwi oraz zainstalowano kolektory słoneczne. Modernizacji poddano również systemy grzewcze i systemy przygotowania ciepłej wody.

„Ciepło i oszczędnie od kołyski do matury” - termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w mieście Słupsk

Nazwa beneficjenta: Miasto Słupsk
Okres realizacji projektu: 2009–2014
Całkowita wartość realizacji projektu: 9 911 107,69 PLN
w tym kwota współfinansowania z EFRR: 3 576 726,72 PLN
Powierzchnia obiektów objętych termomodernizacją: 7829,35 m²
Ilość zaoszczędzonej energii: 1857,40 MWh/rok

Celem działania była poprawa stanu infrastruktury placówek oświatowych, placówek opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnych oraz obiektów pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie miasta Słupska:

1. Szkoły Podstawowej Nr 4,
2. Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1,
3. Zespołu Szkół Budowlanych i Ogólnokształcących,
4. Internatu Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego,
5. Żłobków: Nr 1, Nr 2 i Nr 3,
6. Dziennego Domu Pomocy Społecznej,
7. Środowiskowego Domu Samopomocy.

Realizacja inwestycji objęła ocieplenie ścian zewnętrznych i stropodachów, wymianę okien i drzwi, modernizację instalacji centralnego ogrzewania oraz montaż kolektorów słonecznych.

W obiektach szkolnych (wymienionych w punktach 1, 2 i 3) termomodernizację przeprowadzono przy współfinansowaniu z Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007–2013.

Inicjatywa JESSICA

JESSICA to skrót od angielskiej nazwy „Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas”, co oznacza „Wspólne europejskie wsparcie na rzecz trwałych inwestycji w obszarach miejskich”. Inicjatywa ta została opracowana przez Komisję Europejską oraz Europejski Bank Inwestycyjny (EBI). Jest jedną z możliwości wspierania działań z zakresu rozwoju obszarów miejskich. Finansowanie projektów odbywa się w formie instrumentów zwrotnych (tj. pożyczek), dzięki czemu raz zainwestowane środki mogą być powtórnie wykorzystane. Zakres wsparcia w ramach inicjatywy JESSICA obejmuje dość szeroki krąg tematyczny m.in. infrastrukturę wpływającą na wzrost atrakcyjności ekonomicznej, kulturalnej i osiedleńczej, w tym rewitalizację zdegradowanych obszarów miejskich, prace termomodernizacyjne oraz wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii.

W województwie pomorskim inicjatywa JESSICA była wdrażana we wszystkich miastach ze środków dostępnych w ramach RPO WP 2007–2013 poprzez Działanie 3.3: Infrastruktura Rozwoju Miast – wsparcie pozadotacyjne. Rolę Funduszy Rozwoju Obszarów Miejskich pełniły Bank Gospodarstwa Krajowego oraz Bank Ochrony Środowiska, oferując inwestorom realizującym projekty miejskie preferencyjne wsparcie finansowe.

Alokacja finansowa na działanie ogółem: 56 802 037 EUR
Wkład ze środków unijnych: 49 162 296 EUR

Poprzez Działanie 3.3 umożliwiona została kompleksowa termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej i wielorodzinnych budynków mieszkalnych, połączona z przekształceniem istniejących systemów ogrzewania, w tym przebudową źródeł ciepła na wykorzystujące odnawialne źródła energii.

Cieszę się, że środki z inicjatywy JESSICA wspierają termomodernizację budynków mieszkalnych. Są to inwestycje o szczególnym, prospołecznym charakterze. Pokazują, że nawet niewielka udzielona pożyczka ma duże oddziaływanie społeczne i przyczynia się do poprawy jakości i komfortu życia mieszkańców.

Anna Gajewska
 Dyrektor Departamentu Programów Europejskich w Banku Gospodarstwa Krajowego

Termomodernizacja mieszkalnych budynków wielorodzinnych Spółdzielni Mieszkaniowej w Łęborku

Inwestor: Spółdzielnia Mieszkaniowa w Łęborku

Całkowita wartość projektu: 3 835 440,51 PLN
w tym pożyczka JESSICA: 2 876 000,00 PLN

Projekt obejmuje termomodernizację 19 budynków mieszkalnych wielorodzinnych.

Termomodernizacja mieszkalnych budynków wielorodzinnych Spółdzielni Mieszkaniowej w Chojnicach

Inwestor: Spółdzielnia Mieszkaniowa w Chojnicach

Całkowita wartość projektu: 7 784 808,21 PLN
w tym pożyczka JESSICA: 5 304 959, 56 PLN

Projekt obejmuje termomodernizację 38 budynków wielorodzinnych w największej Spółdzielni Mieszkaniowej na terenie miasta.

Termomodernizacja budynku mieszkalnego Kartuska 16 w Gdańsku

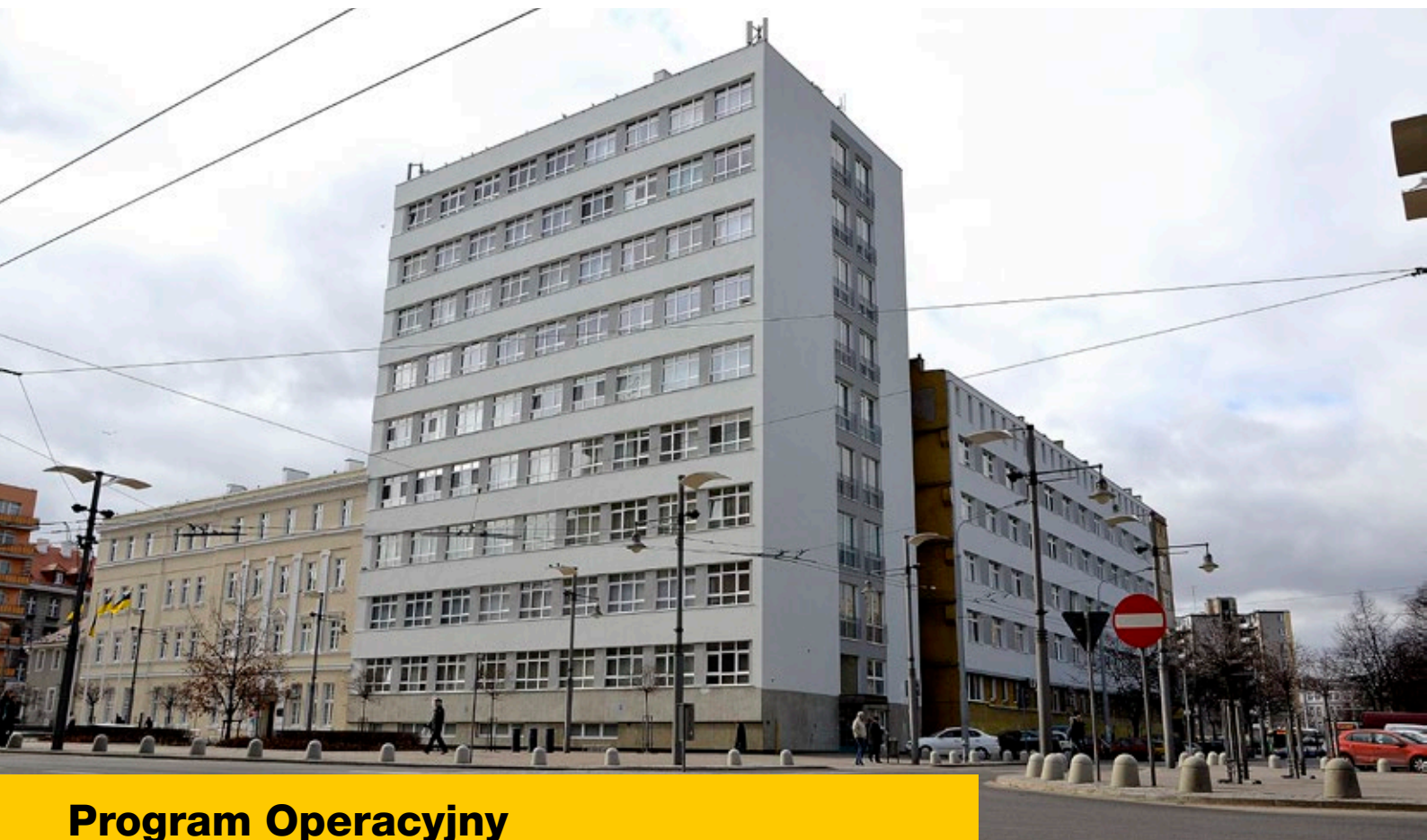
Inwestor: Wspólnota Mieszkaniowa ul. Kartuska 16 w Gdańsku

Całkowita wartość projektu: 150 287,40 PLN
w tym pożyczka JESSICA: 90 000,00 PLN

Projekt obejmuje termomodernizację 1 budynku wielorodzinnego z 9 lokalami mieszkalnymi.

W ramach inwestycji z inicjatywy JESSICA możliwe było m.in.:

- wykonanie izolacji termicznej ścian zewnętrznych,
- docieplenie lub wykonanie nowego pokrycia połaci dachowych,
- docieplenie stropów nad piwnicami,
- wymiana rur spustowych, stolarki okiennej, parapetów oraz balustrad,
- remonty loggi i balkonów.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007–2013

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007–2013 (POLiŚ 2007–2013) w swoim założeniu był nastawiony przede wszystkim na rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie stanu środowiska.

Główny cel Osi Priorytetowej IX: Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna stanowiło zmniejszenie oddziaływania sektora energetyki na środowisko poprzez podwyższenie sprawności wytwarzania, przesyłania i dystrybucji energii oraz wzrost efektywności w procesie jej użytkowania. Wsparcie uzyskały tutaj działania obejmujące m.in. obniżenie energochłonności sektora publicznego oraz zwiększenie wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych. Wszystkie projekty

musiały przy tym wykazać wyraźny pozytywny wpływ na środowisko w formie oszczędności energii lub wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

W ramach Działania 9.3: Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej umożliwiona została termomodernizacja budynków należących do sektora publicznego wraz z wymianą wyposażenia na energooszczędne, tj. urządzenia o najwyższej, uzasadnionej ekonomicznie klasie efektywności energetycznej.

Źródło jego finansowania stanowił Fundusz Spójności oraz odpowiednie środki krajowe.

Alokacja finansowa na działanie ogółem:

128,72 mln EUR

Wkład ze środków unijnych: 109,41 mln EUR

Termomodernizacja siedmiu szpitali Województwa Pomorskiego

Nazwa beneficjenta: Województwo Pomorskie reprezentowane przez Zarząd Województwa Pomorskiego

Okres realizacji projektu: 2010–2012

Całkowita wartość realizacji projektu: 36 825 723,69 PLN

w tym kwota współfinansowania z FS: 30 383 735,63 PLN

Powierzchnia objęta termomodernizacją: 122 300 m²

Ilość zaoszczędzonej energii: 19 832,60 MWh/rok

Realizacja projektu objęła:

1. Specjalistyczny Zespół Opieki Zdrowotnej nad Matką i Dzieckiem w Gdańsku (obecnie: Szpital Dziecięcy Polanki im. Macieja Płażyńskiego w Gdańsku),
2. Szpital Specjalistyczny św. Wojciecha w Gdańsku (obecnie: COPERNICUS Podmiot Lecznicy w Gdańsku - Szpital św. Wojciecha),
3. Wojewódzki Szpital Psychiatryczny im. prof. Tadeusza Bilikiewicza w Gdańsku,
4. Pomorskie Centrum Chorób Zakaźnych i Gruźlicy w Gdańsku,
5. Szpital Miejski im. Józefa Brudzińskiego w Gdyni (obecnie: Szpital św. Wincentego a Paulo w Gdyni),
6. Szpital Morski im. PCK w Gdyni,
7. Szpital Specjalistyczny im. Floriana Ceynowy w Wejherowie.

Inwestycja została podzielona na roboty budowlane (docieplenie ścian i stropów, wymiana okien i drzwi) oraz roboty instalacyjne składające się na modernizację źródeł ciepła. Szpitale nie tylko uzyskały nowe elewacje, ale także nowoczesne systemy centralnego ogrzewania z automatyczną regulacją temperatury oraz instalacje solarne z kolektorami słonecznymi.

Efekt projektu to m.in. oszczędność kosztów ciepła w siedmiu szpitalach w wysokości 3 031 605 zł rocznie. Natomiast skutkiem docenianym przez pacjentów jest wyższy komfort przebywania w szpitalach, a także poprawa estetyki budynków.

Stanisław Wasilewski
Główny Specjalista w Referacie Inwestycji
w Departamencie Majątku Województwa
Urzędu Marszałkowskiego Województwa
Pomorskiego

Efekty projektów termomodernizacyjnych

Efekty ekonomiczne:

- obniżenie kosztów eksploatacji budynków dzięki zmniejszeniu opłat za ogrzewanie, energię elektryczną oraz ciepłą wodę użytkową,
- wzrost wartości budynków,
- stymulowanie rozwoju gospodarczego poprzez upowszechnianie nowych technologii.

Efekty ekologiczne:

- redukcja ilości zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery (tj. szkodliwych pyłów i związków chemicznych, w szczególności CO₂ i innych gazów cieplarnianych),
- promocja wykorzystywania odnawialnych źródeł energii.

Efekty społeczne:

- podniesienie komfortu użytkowania budynków,
- poprawa jakości życia i zdrowia mieszkańców,
- zwiększenie wydajności pracowników,
- wzrost świadomości społecznej w zakresie oszczędzania energii.

RPO WP 2007–2013
(projekty termomodernizacyjne
w ramach Działania 5.5)

Liczba projektów: **41**

Liczba obiektów objętych termomodernizacją: **189**

Łączna powierzchnia obiektów objętych termomodernizacją: **410 648,32 m²**

Ilość zaoszczędzonej energii w wyniku realizacji projektów termomodernizacyjnych: **53 950,12 MWh/rok**

Łączna wartość realizacji projektów: **160 198 286,82 PLN**
w tym kwota współfinansowania projektów z EFRR: **86 172 438,26 PLN**

Inicjatywa JESSICA
(projekty termomodernizacyjne w ramach
Działania 3.3 z RPO WP 2007–2013)

Liczba projektów: **7**

Liczba obiektów objętych termomodernizacją: **70**

Całkowity koszt inwestycji: **19 084 605,06 PLN**
Kwota pożyczki: **13 939 876,12 PLN**

Termomodernizację trzeba zrobić dobrze, dzięki temu są oszczędności...

Rozmowa z dr. Tadeuszem Żurkiem – Kierownikiem Referatu Planowania Energetycznego i Pełnomocnikiem do spraw Energetyki w Departamencie Rozwoju Gospodarczego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego

Na początek proszę wyjaśnić jak należy rozumieć pojęcie „ekoefektywność”?

„Ekoefektywność” jest określeniem sugerującym, że w naszych działaniach jesteśmy efektywni w zakresie rozwiązań energetycznych, które są również proekologiczne. Formalnie jednak takiego pojęcia nie ma. Mówi się natomiast o „efektywności energetycznej”, która jest zdefiniowana w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 roku. Należy podkreślić, że poprawa efektywności energetycznej jest ekologiczna poprzez obniżenie zużycia paliw, a tym samym ograniczenie emisji zanieczyszczeń. Realizując więc cel związany z poprawą efektywności energetycznej, automatycznie poprawiamy warunki środowiskowe.

Jakie jest znaczenie ekoefektywności w rozwoju województwa pomorskiego? Czy w naszym regionie wspiera się takie działania?

Oczywiście, działania w tym kierunku Zarząd Województwa Pomorskiego realizuje od wielu lat! Poprzednio dysponowaliśmy opracowaną w 2006 roku Regionalną Stra-

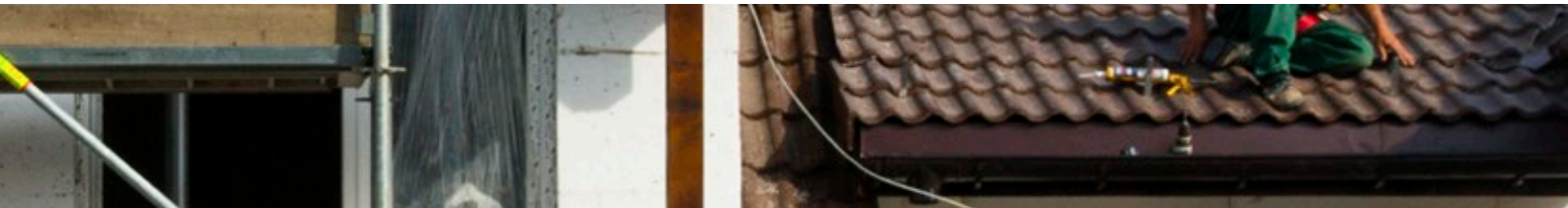
tegią Energetyki Województwa Pomorskiego, w której zostały określone założenia związane z poprawą efektywności energetycznej. Dwa lata temu ruszyły prace związane ze „Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020”. W ślad za nią opracowano Regionalne Programy Strategiczne, w tym również program w zakresie energetyki i środowiska „Ekoefektywne Pomorze”. Właśnie tutaj znalazły swoje odzwierciedlenie podstawowe założenia związane ze wsparciem bezpieczeństwa energetycznego i poprawą efektywności energetycznej.

Jakie posiadamy doświadczenia w termomodernizacji z lat wcześniejszych?

Na początku w latach 90. termomodernizację budynków realizowano w sposób szybki i tani. Sporo spółdzielni mieszkaniowych „na hura” zamawiało firmę, która wykonywała prace termomodernizacyjne według własnego rozeznania i własnego szacunku kosztów. Nie stosowano wtedy żadnych wytycznych. Dopiero audyty energetyczne (przyjęte wraz z ustawą o termomodernizacji w 2001

roku) pokazały, w jaki sposób budynek należy docięplić, co trzeba zrobić w pierwszej kolejności, jakie będą szacunkowe koszty itd.

W pierwszym okresie błędem było także wybiórcze traktowanie działań termomodernizacyjnych, które ograniczały się do docięplenia ścian i ewentualnej wymiany okien. Zapominano o ociepleniu stropów na poddaszu lub stropów nad nieogrzewaną piwnicą, nie stosowano usprawnień w instalacjach grzewczych. Taka sytuacja skutkowała tym, że końcowy efekt nie był taki, jaki zamierzano osiągnąć. Przykład? Pamiętam sytuację w jednej z większych spółdzielni mieszkaniowych w Gdyni, gdzie poddano termomodernizacji budynek, ale nie zmodernizowano instalacji grzewczej. W okresach przejściowych, w sezonie grzewczym, budynek był przegrzewany, ponieważ np. nie były zamontowane zawory termostatyczne przygrzejnikowe i mieszkańcy po prostu otwierali okna. De facto budynek ocieplony zużywał więcej energii niż sąsiedni nieocieplony. To było właśnie wynikiem takiego błędnego podejścia.

Teraz sytuacja uległa zmianie?

Od kilku lat inwestorzy zabiegają o wykonanie audytu energetycznego. Istnieją bowiem odpowiednie rozporządzenia, a w nich szczegóły dotyczące warunków technicznych, wskaźników energochłonności budynku itp. Mamy nową ustawę o termomodernizacji z 2008 roku, ustawę o efektywności energetycznej z 2011 roku, która daje podstawę do opracowania audytu efektywności energetycznej (ten drugi rodzaj audytu stanowi miarę tego czy i w jakim stopniu dana modernizacja przyczyniła się do ograniczenia zużycia energii). Jest w końcu dyrektywa unijna nr 27 z 2012 roku, która mówi o charakterystykach energetycznych budynków i wspomina, że po roku 2021 powinny być one „niemal zeroenergetyczne”. To oznacza, że budynki powinny być bardziej pasywne i niskoenergetyczne. Ciężko będzie spełnić ten warunek, ponieważ to wymaga potężnych nakładów finansowych.

Ale efekty dotychczasowych działań możemy ocenić pozytywnie?

Oczywiście! Ten pozytywny efekt, w tym efekt psychologiczny, został osiągnięty. Przeciętny mieszkaniec nie zastanawia się już, czy warto wykonać prace termomodernizacyjne, ale czy znajdują się środki finansowe na te prace. Dodatkowo wie, że termomodernizację trzeba zrobić dobrze, bo dzięki temu są oszczędności. W budynku jest cieplej, a to znaczy, że zużywa się mniej energii na jego ogrzanie. Uważam, że należy wspierać takie działania, ale muszą być one zrealizowane zgodnie z prawidłowo wykonanym audytem energetycznym. Tylko wtedy termomodernizacja przyniesie właściwe efekty, tj. ograniczenie zużycia energii.

Przejdźmy do wizji termomodernizacji na najbliższe lata. Jakie będą najważniejsze założenia w perspektywie 2014–2020?

W przypadku naszego województwa podstawowe założenia dotyczące poprawy efektywności energetycznej udało się wprowadzić do programu „Ekoefektywne Pomorze”. Należy teraz dolożyć wszelkich starań, żeby jego zapisy zostały w odpowiedni sposób przełożone na Regionalny Program Operacyjny, w którym akcent musi być nadal postawiony na termomodernizację i to w jak naj-

większym zakresie. Zakres ten obejmować powinien nie tylko budynki użyteczności publicznej, ale również w jak największym stopniu budynki mieszkalne.

W perspektywie najbliższych lat prawdziwym „oczkiem w głowie” będzie termomodernizacja z uwzględnieniem systemów wentylacji i klimatyzacji. Musimy sobie zdawać sprawę z tego, że na wentylację zużywa się w tej chwili najwięcej energii. Już nie ściany i poddasza będą więc ważne, tylko właśnie powietrze, które musi być wymieniane, żebyśmy mogli normalnie funkcjonować. Oczywiście tego typu rozwiązania powinny być przyjmowane tam, gdzie znajdują ekonomiczne uzasadnienie, np. w obiektach biurowych, placówkach szkolnych lub służby zdrowia.

Chcemy także, aby w ramach realizacji programów termomodernizacyjnych wprowadzane były systemy wykorzystujące źródła odnawialne, np. systemy solarne (kolektory słoneczne i panele fotowoltaiczne) czy pompy ciepła. Stawiamy również na kogenerację, czyli jednoczesne wytwarzanie energii elektrycznej oraz energii cieplnej. I jeszcze jedno – inteligentne systemy elektroenergetyczne o zaawansowanych technologicznie układach automatyki, stworzone w celu regulowania rozprzężu energii (tzw. smart grids). Te właśnie systemy będą mogły efektywnie współpracować z instalacjami grzewczymi oraz systemami elektrycznymi, np. oświetleniem.

Na czym więc będzie polegała tzw. „głęboka termomodernizacja”?

Chodzi tu o tzw. pełną termomodernizację z wprowadzeniem wentylacji i klimatyzacji, jak również z wykorzystaniem źródeł odnawialnych i inteligentnych systemów, czyli to o czym wcześniej wspominałem. Ale popatrzmy trochę szerzej. Jeżeli weźmiemy pod uwagę lokalny system energetyczny, to oczywiście, wtedy nie tylko ocieplamy poszczególne budynki, ale także modernizujemy połączenia między nimi. „Głęboką termomodernizacją” nazwiemy wówczas wszystkie działania, które zmierzają do poprawy efektywności wytwarzania energii, zmniejszenia strat na jej przesyłce oraz obniżenia poziomu jej zużycia. W tym znaczeniu obejmuje ona trzy podmioty: producenta, dystrybutora i odbiorcę. Wszystkie te podmioty bez wątpienia powinny realizować programy dotyczące efektywności energetycznej, natomiast Samorząd Województwa Pomorskiego powinien pełnić wiodącą rolę w promowaniu takich właśnie rozwiązań.

Dziękuję za rozmowę.

TERMOMODERNIZACJA W NOWEJ PERSPEKTYWIE 2014–2020

Wizja termomodernizacji w Umowie Partnerstwa

Podstawowym dokumentem określającym sposób wykorzystania funduszy unijnych w nowej perspektywie na lata 2014–2020 jest Umowa Partnerstwa, zatwierdzona przez Komisję Europejską 23 maja 2014 roku.

W ramach Celu Tematycznego 4.: **Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach** Polska planuje wspierać w ramach funduszy europejskich projekty związane m.in. z podniesieniem efektywności energetycznej oraz ograniczeniem emisji pochodzących z budownictwa, ciepłownictwa i transportu.

Jednym z priorytetów będzie zwiększenie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej. Działania związane z modernizacją energetyczną budynków będą promowały jej kompleksowy wymiar, czyli tzw. „**głęboką termomodernizację**” nie polegająca jedynie na ociepleniu budynku czy wymianie okien, ale stosującą najlepsze dostępne rozwiązania techniczne, charakteryzującą się wysokimi parametrami termoizolacyjności oraz skutkującą wykorzystaniem mechanizmów odzysku ciepła. Wzmocnieniu efektów realizowanych inwestycji służyć będzie również wdrożenie inteligentnych systemów monitorowania i zarządzania energią w oparciu o technologie informacyjno-komunikacyjne.

Wsparcie zostaną objęte:

- budynki mieszkalne wielorodzinne, m. in. budynki czynszowe i komunalne charakteryzujące się wysoką tzw. luką remontową,
- budynki użyteczności publicznej, w tym budynki stanowiące własność instytucji rządowych, co do których istnieje obowiązek termomodernizacji na podstawie dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej.

Kluczowe przy ocenie projektów termomodernizacyjnych będzie kryterium efektywności kosztowej w powiązaniu z efektami ekologicznymi. O przyznaniu pomocy zadecydują także inne osiągnięte rezultaty w stosunku do planowanych nakładów finansowych (np. wielkość redukcji CO₂).

Audyty energetyczne

Przy realizacji projektu termomodernizacyjnego obowiązkowe będzie przeprowadzenie audytu energetycznego, a w miarę potrzeby dodatkowo audytu efektywności energetycznej, dzięki którym będzie można zweryfikować faktyczne oszczędności energii.

Audyt energetyczny jest dokumentem, w którym dokonuje się opisu stanu istniejącego budynku z punktu widzenia jego cech wpływających na zużycie energii. Obejmuje on doradztwo w zakresie planowania inwestycji mającej na celu racjonalizację kosztów eksploatacyjnych w badanym budynku. Ta niezależna i obiektywna opinia stwierdza, które rozwiązania techniczne są najkorzystniejsze z punktu widzenia ich opłacalności.

Plany gospodarki niskoemisyjnej

Planowana inwestycja termomodernizacyjna powinna się także wpisywać w tzw. **Plan gospodarki niskoemisyjnej** przygotowany przez gminę.

Plan gospodarki niskoemisyjnej to dokument strategiczny, którego celem jest określenie wizji rozwoju gminy, charakteryzującej się oddzieleniem wzrostu emisji gazów cieplarnianych od wzrostu gospodarczego w oparciu o efektywność energetyczną i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Należy więc w nim wyznaczyć cele realizujące określoną wizję gminy, opisać planowane działania, sposób ich finansowania oraz metodę monitoringu realizacji planu w kolejnych latach (co najmniej na okres 2014–2020).

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 roku w sprawie efektywności energetycznej

Należy zachęcać państwa członkowskie oraz regiony do wykorzystywania w pełni funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności w celu stymulowania inwestycji w środki mające na celu poprawę efektywności energetycznej. Inwestycje w efektywność energetyczną mogą się przyczynić do wzrostu gospodarczego, zwiększenia zatrudnienia, innowacji i zmniejszenia ubóstwa energetycznego w gospodarstwach domowych i tym samym wnoszą pozytywny wkład w spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną. Do potencjalnych obszarów finansowania należą środki w zakresie efektywności energetycznej w budynkach publicznych i mieszkalnych.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego 2014–2020 w ramach Osi Priorytetowej 10. Energia

Wstępnie planowane jest wspieranie inwestycji podnoszących efektywność energetyczną budynków użyteczności publicznej, w tym przedsięwzięć termomodernizacyjnych. Możliwa będzie także poprawa efektywności energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych.

W ramach kompleksowych projektów przewiduje się głęboką modernizację energetyczną budynków z uwzględnieniem potrzeby monitorowania i zarządzania energią wraz z możliwością wykorzystania instalacji odnawialnych źródeł energii, wymiany źródeł ciepła (w tym indywidualnych) i zastosowania indywidualnych liczników zużycia energii. Zakres prac musi wynikać z przeprowadzonej uprzednio analizy możliwych rozwiązań w ramach sporządzanego audytu energetycznego (w miarę potrzeby dodatkowo audytu efektywności ener-

tycznej), a wybrany wariant realizacyjny musi uwzględniać kryterium kosztowe odnoszące się do uzyskanych efektów (np. redukcji zapotrzebowania na energię) w stosunku do nakładów finansowych. Uzupełniająco przewiduje się działania informacyjno-edukacyjne, służące zwiększaniu świadomości oraz kształtowaniu i umacnianiu postaw użytkowników końcowych w zakresie efektywności energetycznej.

Planuje się, że wśród potencjalnych beneficjentów projektów będą jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, jednostki naukowe, instytucje edukacyjne, szkoły wyższe, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe, podmioty wdrażające instrumenty finansowe.

Przewiduje się zastosowanie preferencji dla przedsięwzięć:

- kompleksowych (pod względem zakresu planowanych prac inwestycyjnych oraz terytorialnie),
- zapewniających największy efekt ekologiczny (m.in. redukcję emisji gazów cieplarnianych) w stosunku do nakładów finansowych,
- zgodnych z zasadami zagospodarowania przestrzennego określonymi w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego,
- uzgodnionych w ramach Zintegrowanych Porozumień Terytorialnych (ZPT).

Planowane jest zastosowanie dotacji oraz instrumentów finansowych (np. pożyczek).

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020 w ramach Osi Priorytetowej I. Zmniejszenie emisyjności gospodarki

Wstępnie planowane jest wsparcie kompleksowej modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej i mieszkaniowych wraz z wymianą ich wyposażenia na energooszczędne, w tym m.in.:

- ocieplenie obiektu, wymianę okien, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne;
- przebudowę systemów grzewczych (wraz z wymianą i przyłączeniem źródła ciepła), systemów wentylacji i klimatyzacji oraz systemów zarządzania budynkiem;
- zastosowanie automatyki pogodowej;
- budowę lub modernizację wewnętrznych instalacji odbiorczych oraz likwidację dotychczasowych źródeł ciepła;
- instalację odnawialnych źródeł energii oraz mikrogeneracji na potrzeby własne.

Przewiduje się, że wśród potencjalnych beneficjentów projektów będą:

- organy władzy publicznej, w tym administracja rządowa oraz podległe jej organy i jednostki organizacyjne;
- jednostki samorządu terytorialnego (w szczególności miasta wojewódzkie i ich obszary funkcjonalne, miasta regionalne i subregionalne) oraz działające w ich imieniu jednostki organizacyjne;
- państwowe jednostki budżetowe;
- spółdzielnie mieszkaniowe oraz wspólnoty mieszkaniowe;
- podmioty niebędące przedsiębiorcami, świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego.

Poza wsparciem bezzwrotnym planuje się również wsparcie w formie zwrotnej, w tym instrumenty inżynierii finansowej (preferencyjne pożyczki i kredyty) oraz różne formy partnerstwa publiczno-prywatnego.

W nowej perspektywie na lata 2014–2020 działania termomodernizacyjne w województwie pomorskim będą finansowane ze środków UE poprzez RPO WP (Oś Priorytetowa 10) oraz POIiŚ (Oś Priorytetowa I) w ramach **Priorytetu Inwestycyjnego 4c: Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym**

Przedsięwzięcie w ramach RPS „Ekoefektywne Pomorze”

W ramach Priorytetu Inwestycyjnego 4c możliwa będzie realizacja przedsięwzięcia strategicznego wskazanego w RPS w zakresie energetyki i środowiska „Ekoefektywne Pomorze”, którego celem jest poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej będących własnością Samorządu Województwa Pomorskiego.

Termomodernizacja obiektów Samorządu Województwa Pomorskiego

Planuje się termomodernizację kilkudziesięciu obiektów należących do jednostek Samorządu Województwa Pomorskiego oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego.

W ramach projektu zakłada się przeprowadzenie termomodernizacji w zakresie poprawy izolacyjności cieplnej przegród budowlanych, modernizacji lub wymiany źródeł ciepła, ewentualnych zewnętrznych instalacji ciepłowniczych oraz wewnętrznych instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody. Dodatkowo można rozważyć zastosowanie odnawialnych źródeł energii.

Główne źródła finansowania ww. przedsięwzięcia stanowią będą fundusze europejskie (RPO WP 2014–2020).

Orientacyjna wartość całkowita przedsięwzięcia: 92 000 000 PLN

Przedsięwzięcie jest zgodne z obowiązującą od 2011 roku Ustawą o efektywności energetycznej, nakładającą na jednostki sektora publicznego obowiązki w zakresie realizacji działań oszczędnościowych oraz pełnienia wiodącej roli w dążeniu do osiągnięcia krajowego celu z zakresu efektywności energetycznej.

W roku 2014 w ramach RPO WP 2007–2013 realizowany jest I etap projektu: Opracowanie audytów energetycznych wraz z dokumentacją uzupełniającą w ramach przedsięwzięcia strategicznego „Termomodernizacja obiektów Samorządu Województwa Pomorskiego”.

Oś Priorytetowa 10.: Pomoc Techniczna

Działanie 10.2.: Informacja, komunikacja i przygotowanie projektów
Poddziałanie 10.2.2.: Przygotowanie projektów

Wartość realizacji projektu w całości współfinansowana z EFRR: 855 000,00 PLN

Liczba obiektów objętych projektem: 60 budynków eksploatowanych przez jednostki organizacyjne Samorządu Województwa Pomorskiego

Łączna powierzchnia budynków objętych projektem: około 101 925 m²

Zakładana oszczędność energii cieplnej: 6 500 MWh/rocznie

Przedmiotem projektu jest wykonanie audytów energetycznych, które są niezbędne do wykonania prac przyczyniających się do poprawy efektywności energetycznej. Zakłada się również wykonanie dokumentacji uzupełniającej, tj. projektów architektonicznych elewacji budynków oraz w uzasadnionych przypadkach projektów technicznych instalacji grzewczych, odnawialnych źródeł energii oraz wentylacji.

Celem projektu jest osiągnięcie pełnej gotowości do rozpoczęcia realizacji inwestycji polegających na przeprowadzeniu działań termomodernizacyjnych w II połowie 2015 roku.

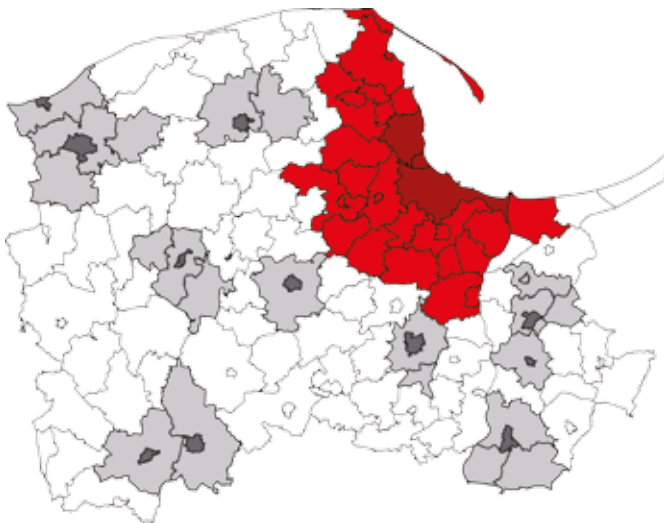
Wymiar terytorialny wsparcia z Funduszy Europejskich

W nowej perspektywie na lata 2014–2020 przewiduje się specjalne wsparcie skierowane do miast i ich obszarów funkcjonalnych. Finansowanie ukierunkowane będzie na projekty zdiagnozowane w ramach porozumień jednostek samorządu terytorialnego wchodzących w skład obszaru funkcjonalnego, a następnie wynegocjowane z Instytucją Zarządzającą RPO WP 2014–2020, czyli Zarządem Województwa Pomorskiego.

Na obszarze Województwa Pomorskiego wyróżniamy dwa rodzaje tego typu partnerstw:

- Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) obejmujące Obszar Metropolitalny Trójmiasta,
- Zintegrowane Porozumienia Terytorialne (ZPT) dla pozostałych ośmiu Miejskich Obszarów Funkcjonalnych (MOF): Słupska, Chojnic-Czuchowa, Kwidzyna, Lęborka, Malborka, Starogardu Gdańskiego, Kościerzyny i Bytowa.

Projekty zdiagnozowane w ramach porozumień ZIT i ZPT będą miały, co do zasady, preferencyjny dostęp do wsparcia ze środków unijnych w ramach RPO WP 2014–2020.

ZINTEGROWANE INWESTYCJE TERYTORIALNE (ZIT)

- - rdzeń metropolii
- - obszar metropolitalny

ZINTEGROWANE POROZUMIENIA TERYTORIALNE (ZPT)

- - rdzeń Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego
- - Miejski Obszar Funkcjonalny

Możliwość finansowania przedsięwzięć termomodernizacyjnych ze środków RPO WP 2014–2020 okazała się bardzo istotna dla miejskich obszarów funkcjonalnych województwa pomorskiego. Związek ZIT oraz reprezentacje pozostałych MOF wyraziły zainteresowanie tą tematyką oraz przedstawiły propozycje licznych projektów. Był to wręcz jeden z głównych wątków negocjacji ZPT. Projekty termomodernizacyjne dobrze odzwierciedlają istotę terytorialnego mechanizmu wsparcia: mają charakter partnerski, są zdiagnozowane jako istotne dla danego obszaru funkcjonalnego i dzięki kompleksowości zapewniają efekt skali w osiągnięciu rezultatów, w tym wypadku oszczędność energii.

Jan Szymański
 Dyrektor Departamentu Programów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego

„Wspieranie Inwestycji w Modernizację Budynków”

– załącznik nr 4 do Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski 2014 (przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 20 października 2014 roku)

Dokument ten między innymi wskazuje możliwe do realizacji i rekomendowane działania modernizacyjne w budynkach, mające na celu poprawę ich charakterystyki energetycznej. Zawiera też katalog istniejących i planowanych źródeł finansowania przedsięwzięć termomodernizacyjnych, zarówno ze środków europejskich jak i krajowych. Adresowany jest do wszystkich podmiotów, które zamierzają realizować przedsięwzięcia z zakresu termomodernizacji budynków.

Publikacja w częściach dotyczących RPO WP 2014–2020 oraz POIiŚ 2014–2020 odnosi się do projektów dokumentów w wersji sprzed ostatecznego zatwierdzenia przez Komisję Europejską. Podane w niej informacje mają charakter poglądowy i mogą się zmienić, w szczególności w wyniku negocjacji Programów z Komisją Europejską. Publikacja ma na celu zasygnalizowanie znaczenia efektywności energetycznej i jej wsparcia z funduszy europejskich i nie obejmuje wielu szczegółowych aspektów tego kompleksowego zagadnienia.

Nakład: 5 800 szt.

Egzemplarz bezpłatny

Do zredagowania publikacji zostały wykorzystane zdjęcia i materiały graficzne z serwisu depositphotos.com. Dziękujemy urzędowi, instytucjom i podmiotom, których projekty zaprezentowaliśmy w publikacji, za udostępnienie zdjęć oraz wyrażenie zgody na ich wykorzystanie.

Projekt graficzny: Agencja reklamowa Artbeat

Wydawca:

Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego
Departament Programów Regionalnych
Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich
tel.: 58 32 68 152
faks: 58 32 68 134
e-mail: rpo2007-2013@pomorskie.eu
e-mail: punktinformacyjny@pomorskie.eu

Zachęcamy do kontaktu z pracownikiem Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego specjalizującym się w tematyce wsparcia z funduszy europejskich przedsięwzięć z zakresu efektywności energetycznej i termomodernizacji:

Marcin Erhard
tel. 58 326 81 17
e-mail: m.erhard@pomorskie.eu